

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
КАФЕДРА Економічної теорії та права
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з навчально-виховної роботи
Галина ЄВССЄВА
« 31 » _____ 2021 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи ринкових відносин
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма _____ «Підприємницька діяльність»
(назва освітньої програми)
освітній ступінь _____ бакалавр
(назва освітнього ступеня)
форма навчання _____ денна
(денна, заочна, вечірня)
розробник _____ Кобзар Надія Іванівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В дисципліні надається аналіз суті, структури, функцій та механізму функціонування ринку, еволюції ринкових відносин і конкуренції. Обґрунтування необхідності державного регулювання економіки та основних його інструментів. Опанування методами розрахунку основних макроекономічних показників та визначення їх динаміки. Вивчення форм прояву макроекономічної нестабільності. Аналіз фіскальної та монетарної політики держави та результатів впливу держави на економіку за допомогою їх інструментів.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30			30
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	30			30
підготовка до контрольних заходів	10			10
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20			20
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: закріплення у студентів основ економічних знань та формування економічного мислення, оволодіння науковими методами аналізу економічних явищ, надбання навичок практичного рішення економічних задач, вміння самостійно досліджувати економічні процеси та їх зміни у суспільстві, надавати їх особисту оцінку, використовувати отримані знання в особистій професійній діяльності.

Завдання дисципліни: вивчення методів дослідження макроекономічних процесів, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, інструментів впливу держави на макроекономічні пропорції, теоретичних моделей та практичних можливостей економічного зростання національної економіки. Опанування економічними та правовими основами підприємницької діяльності. Визначення місця і ролі підприємства в економічній системі, характеру функціонування в залежності від умов конкуренції.

Пререквізити дисципліни: «Політекономія», «Макроекономіка», «Правознавство», «Мікроекономіка».

Постреквізити дисципліни: «Фінанси», «Гроші та кредит», «Управління та адміністрування регіональних економічних систем».

Компетентності: **ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. **ЗК6.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **СК1.** Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. **СК2.** Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. **СК3.** Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

Заплановані результати навчання: **РН1.** Використовувати базові знання з підприємницької діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. **РН5.** Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємницької діяльності. **РН12.** Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. **РН13.** Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Методи навчання:

1. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування);

2. Методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні).

Форми навчання: групові, колективні, індивідуальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Загальні основи ринкових відносин					
Економічна система суспільства та типи економічних систем.	6	2			4
Товарна форма організації суспільного виробництва.	12	4			8
Ринок: сутність, структура та інфраструктура.	12	4			8
Підприємництво та підприємства.	6	2			4
Доходи та форми їх отримання.	6	2			4
Конкуренція та монополія у ринковій економіці.	12	4			8

Динаміка національного виробництва	6	2		4
Зайнятість та безробіття	6	2		4
Інфляція.	6	2		4
Фіскальна політика держави та її інструменти.	6	2		4
Монетарна політика держави та її інструменти.	12	4		8
Всього годин	90	30		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

	Тема заняття	Кількість годин
1	Економічна система суспільства та типи економічних систем.	2
2,3	Товарна форма організації суспільного виробництва.	4
4,5	Ринок: сутність, структура та інфраструктура.	4
6	Підприємництво та підприємства.	2
7	Доходи та форми їх отримання.	2
8,9	Конкуренція та монополія у ринковій економіці.	4
10	Динаміка національного виробництва	2
11	Зайнятість та безробіття	2
12	Інфляція.	2
13	Фіскальна політика держави та її інструменти.	2
14,15	Монетарна політика держави та її інструменти.	4
	Всього годин	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття не передбачені навчальним планом.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	30
	підготовка до контрольних заходів	10
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20
1	Відносини власності	2
2	Товар і його властивості	2
3	Інфраструктура ринку	2
4	Підприємство як товаровиробник	2
5	Показники національної економіки	4
6	Сукупний попит та сукупна пропозиція	2
7	Механізми регулювання національної економіки	2
8	Соціальний захист населення	4
	ВСЬОГО	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є письмовий, тестовий.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З дисципліни «Основи ринкових відносин» передбачено 1 змістовий модуль.

Критерії оцінки виконання завдань змістового модуля 1. Загальні основи ринкових відносин

Структура кожного завдання контрольної роботи складається з двох типів питань.

– 1 теоретичне питання (50 балів студент отримує за виконання теоретичного питання);

– 10 тестових завдань (50 балів за виконання 10 тестових питань (по 5 балів за кожною правильною відповідь, 0 балів за неправильну)).

Максимальну оцінку 50 балів за теоретичне питання студент отримує, якщо дав повну, правильну і обґрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.

– 45-49 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом;

– 35-44 балів, якщо студент в основному розкрив зміст питання, але окремі аспекти не знайшли свого відображення, відсутня системність розуміння матеріалу даного теоретичного питання;

– 24-34 балів, якщо виклав матеріал логічно та послідовно, але не зміг зробити узагальнень і висновків;

– 10-23 балів, якщо студент в основному розкрив зміст теоретичного питання, але відсутня системність знання матеріалу курсу;

– 1-9 балів, якщо студент висвітлює окремі фрагменти, які не пов'язані між собою;

Студент отримує 0 балів, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про предмет і зміст дисципліни.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами змістового модуля 1.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Щоб відпрацювати пропущені лекції, обов'язково необхідно надати конспект лекцій викладачеві під час поточних консультацій. Пропущений або невиконаний поточний контроль необхідно написати у призначений викладачем час. Якщо студент пропустив лекції, поточний контроль та не відпрацював їх, то він не допускається до заліку. Не зраховується наданий для перевірки чужий конспект лекцій.

Кожен зі студентів в своїй діяльності, в процесі навчання, повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, які містяться в Кодексі доброчесності ДВНЗ ПДАБА від 5.07.2018 р.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

– самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

В разі, якщо виникають випадки порушення поведінки в аудиторії з боку студента до нього застосовується методи виховного та адміністративного впливу в передбаченому в академії порядку.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання, 2007.
2. Економічна теорія: Підручник/ За ред.. В.М. Тарасевича.- Київ: Центр навчальної літератури, 2006.

3. Економічна теорія: Політекономія: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2007.
4. Кравчук Ю. Б. Основы экономической теории: Учебное пособие для студентов всех специальностей всех форм обучения. Харьков: ХНУВД, 2014. – 341 с.
5. Мікроекономіка: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2008.
6. Мочерний С.В., Мочерна Я.С. Політична економія: Навч. Посіб.- 2-ге вид., випр. і. доп.- К.:Знання, 2007.
7. Пилипенко Г. М. Макроекономіка: Навч. посібник. - Д.: Національний гірничий університет, 2006.
8. Петруня Ю.Е., Задоя А.А. Основы экономической теории: Учеб. пособие.- К.: Знання, 2008.
9. Хоменко В. М. Політична економія: навчальний посібник. Дніпро: ПВТКП «ПАФ». 2021. 360 с.

Допоміжна

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (в редакції від 01.01.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96> вр.
2. Закон України від «Про зайнятість населення» від 05.07.2012 № 5067-VI (в редакції від 01.01.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
3. Закон України «Про захист економічної недобросовісної конкуренції» від 11.01.2001 № 2210-III (в редакції від 25.09.2019). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.
4. Закон України «Про підприємництво» від 07.02.1991 № 698-XII (в редакції від 29.01.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI (в редакції від 06.02.2020). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
6. Податковий кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI (в редакції від 29.12.2019). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс] // Режим доступу: // www.rada.gov.ua
2. Державна служба статистики [Електронний ресурс] // Режим доступу: // www.ukrstat.gov.ua
3. Віртуальний читальний зал ПДАБА [Електронний ресурс] // Режим доступу: // <https://peasa365.sharepoint.com/sites/e-library>

Розробник

(підпис)

(Надія КОБЗАР)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Кіра СПІРІДОНОВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економічної теорії та права
Протокол від «30» 06 2021 року № 9